

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov JUDr. Ľuboša Szigetiho a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: **D. L.**, proti odporcom: **1/ Správa katastra B.Š.**, **2/ Mesto B.Š.**, odporca **2/ zastúpený JUDr. R. F.**, advokátom, o preskúmanie rozhodnutia odporcu zo dňa 3. apríla 2007, č. V 149/2007, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31. januára 2008, č. k. 23 Sp 9/2007-56, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31. januára 2008, č. k. 23 Sp 9/2007-56 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporcu, ktorým odporca na základe § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších zmien a predpisov podľa § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších zmien a predpisov, návrh na povolenie vkladu zmluvy o zriadení vecného bremena č. V 149/2007 do katastra nehnuteľností zamietol. Rozhodnutie odporcu bolo v podstate odôvodnené tým, že Správa katastra v B.Š. obdržala dňa 13. marca

2007 návrh účastníka konania D. L. na povolenie vkladu zmluvy o zriadení vecného bremena uzavretej dňa 20. októbra 2006 týkajúcej sa nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území B. Š., zapísaných na LV č. X. ako CKN parc. č. X. a na LV č. X. ako EKN parc. č. X. Zmluva o zriadení vecného bremena bola uzavretá s bývalým primátorom mesta v čase jeho pôsobenia vo funkcii primátora. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien, obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu, ktorý užíva, schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a kontrolovať hospodárenie s ním. Mestské zastupiteľstvo v B. Š. nesúhlasilo so zriadením vecného bremena z dôvodu, že zmluva nebola predmetom rokovania Mestského zastupiteľstva B. Š., nebolo v tejto veci prijaté žiadne uznesenie. Účastníci zmluvy sa snažili obísť zákon, porušili ustanovenie zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a ustanovenie zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, neboli splnené podmienky na vklad, preto návrh na vklad bol zamietnutý. S týmto právnym názorom sa stotožnil krajský súd. Krajský súd poukázal vo svojom rozhodnutí na to, že § 11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, demonštratívny spôsobom vymedzuje tzv. vyhradenú pôsobnosť obecného zastupiteľstva. Túto vyhradenú pôsobnosť nemôže obecné zastupiteľstvo „presunúť“ na žiadny iný orgán, napr. na obecnú radu alebo komisiu obecného zastupiteľstva. Pokiaľ ide o majetok obce, obecnému zastupiteľstvu je vyhradené schvaľovať najdôležitejšie úkony, a to v nadväznosti na § 9 ods. 2 zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov. Sú to okrem iného aj zmluvné prevody nehnuteľného majetku. Medzi zmluvné prevody majetku patria okrem iného aj zmluvy o vecnom bremene (§ 151n - § 151p Občianskeho zákonníka). Z § 11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení teda vyplýva, že uzatvárať zmluvy o vecnom bremene patrí do vyhradenej pôsobnosti obecného zastupiteľstva a túto vyhradenú pôsobnosť nemôže obecné zastupiteľstvo „presunúť“ ani na primátora, resp. starostu obce. Zásady hospodárenia s majetkom Mesta B. Š. schválené dňa 28. októbra 2004 nesmú byť v rozpore so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a ak je niektorý článok týchto zásad v rozpore so spomínanými zákonmi, je takýto úkon neplatný. Zmluvy o vecnom bremene patria do vyhradenej pôsobnosti obecného zastupiteľstva. Nemohol preto bývalý primátor Mesta B. Š. uzatvárať zmluvy o vecnom bremene, a ak takto postupoval, jeho postup bol v rozpore so zákonom (§ 11 ods. 4 o obecnom zriadení). Na základe uvedených skutočností dospel preto krajský súd po preskúmaní veci a postupu správneho orgánu k záveru, že rozhodnutie odporcu nie je v rozpore so zákonom, preto napadnuté rozhodnutie potvrdil. Súd nepriznal žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania (§ 250k ods. 1 O.s.p.).

Včas podaným odvolaním rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu č.k. 23 Sp 9/2007 zo dňa 31.januára 2008 zrušil a vec vrátil súdu na nové konanie, alternatívne, aby odvolací súd rozsudok č. 23 Sp 9/2007 zo dňa 31.januára 2008 zmenil, a to tak, že rozhodnutie odporcu č. V 149/2007 zo dňa 3.apríla 2007 v celom rozsahu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie, a aby priznal navrhovateľovi náhradu trov konania. Krajskému súdu vytkol, že napadnutý rozsudok trpí vadou, pretože nie je podpísaný sudcom ale len pracovníčkou, ktorá zodpovedá za správnosť vyhotovenia. Ďalej, že zo strany súdu došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, keďže zmluvu o vecnom bremene zaradil do kategórie zmluvných prevodov nehnuteľného majetku podľa § 9 ods. 2 zákona č. 138/1991 Z.z., ktoré podliehajú vždy schvaľovaniu obecným zastupiteľstvom. a to aj napriek skutočnosti, že pri vecných bremenách nedochádza k nadobudnutiu vlastníckeho práva k veci, ktoré je pre inštitút prevodu. a teda aj prevodu nehnuteľného majetku, určujúce. V zmysle § 13 ods. 4 písm. d) zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení starosta (primátor) rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom obce vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Podľa § 13 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení je starosta (primátor) štatutárnym orgánom v majetkovo právnych vzťahoch obce. Zákon ani citované Zásady hospodárenia teda neobsahujú ustanovenie, z ktorého by vyplývalo, že rozhodovanie o zriadení vecných bremien bolo vyhradené mestskému zastupiteľstvu. Navrhovateľ je presvedčený, že na platné zriadenie vecného bremena postačuje uzavretie zmluvy primátorom mesta, a to bez predchádzajúceho schválenia takejto zmluvy uznesením mestského zastupiteľstva.

Odporca v prvom rade vo svojom písomnom vyjadrení na odvolanie navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Odporca v druhom rade vo svojom písomnom vyjadrení na odvolanie navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Predmetnú zmluvu o zriadení vecného bremena považuje uzavretú v rozpore so zákonnými ustanoveniami § 151n, 151o Občianskeho zákonníka, § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 11 ods. 4 písm. a) a § 24 ods. 1 zákona o obecnom riadení, § 7 a § 9 ods. 2 zákona o majetku obcí v spojitosti so zásadami hospodárenia s majetkom mesta. Obsah vecného bremena je vymedzený príliš všeobecne, jeho obsah je neurčitý, pripúšťa rozdielny výklad. Celkom evidentné je z predmetnej zmluvy, že cieľom bolo previesť užívacie právo k pozemkom na tretiu osobu, čo je neprípustné. Primátor mesta bez vedomosti iných orgánov samosprávy mesta nemá právomoc zriaďovať vecné bremeno. Schvaľovaniu zastupiteľstvom podlieha aj nakladanie s majetkovými právami v určenej hodnote. Navyše ide o právny úkon týkajúci sa vecného práva, preto zriadenie vecného bremena vždy podlieha schvaľovaniu zastupiteľstvom.

O nepotrebnosti pozemkov pre mesto nerozhodlo zastupiteľstvo ale primátor, čo je nezákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal vec v intenciách dôvodov uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánom verejnej správy.

Podľa § 250l ods. 1 a 2 O.s.p. podľa tretej hlavy piatej časti sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov. Pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použijú sa primerane ustanovenia druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Z pripojeného administratívneho spisu odvolací súd zistil:

Zmluva o zriadení vecného bremena uzavretá v zmysle ustanovení § 151a a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. zo dňa 20.10.2006 bola uzavretá medzi Mestom B.Š., zastúpeným Ing. M. L., CSc. a navrhovateľom. Mesto ako vlastník pozemkov identifikovaných v čl. I. zmluvy vo výmere približne 17ha s kultúrou orná pôda, zastavané plochy a nádvoria, trvalé trávne porasty, všetko katastrálne územie B.Š., zmluvne zriadilo vecné bremeno v prospech navrhovateľa, spočívajúce v povinnosti vlastníka pozemkov trpieť umiestnenie, výstavbu a výkon vlastníckeho práva k stavbám na pozemkoch, umiestnenie hnuiteľných vecí na pozemkoch, vrátane všetkých činností s tým súvisiacich, právo prechodu, prejazdu cez pozemok, právo **využívania** pozemku, trpieť umiestnenie plavidiel a iných hnuiteľných vecí. Pozemky sú pre vlastníka nepotrebné. Vecné bremeno sa zriadi za dohodnutú odplatu, ktorá bude určená na základe znaleckého posudku a bude splatná v celku do 30 dní odo dňa, kedy D. L. obdrží právoplatné územné rozhodnutie k výstavbe na záujmovom území. Zmluvné strany sa dohodli, že pozemky bude užívať oprávnený z vecného bremena.

Primátor mesta splnomocnil P. Z. (predsedu predstavenstva navrhovateľa) na zastupovanie Mesta B.Š. v katastrálnom konaní vo veci povolenia vkladu vecného bremena a práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu zo zmluvy zo dňa 20.10.2006. Dňa 13.3.2007 na základe splnomocnenia podal splnomocnenec návrh na vklad vecného bremena odporcovi. Odporca rozhodnutím zo dňa 20.3.2007 prerušil konanie o návrhu s tým, že k zmluve je potrebné doložiť výpis uznesenia zastupiteľstva o schválení vecného bremena. Zároveň vyzval účastníkov konania

(mesto i navrhovateľa) na doloženie tejto listiny. Mesto ako účastník konania odporcovi dňa 26.3.2007 doložilo výpis uznesenia zo zasadnutia zastupiteľstva z 21.3.2007, podľa ktorého mesto nesúhlasí so zriadením vecného bremena na označené pozemky s poukazom na to, že táto zmluva nebola predmetom rokovania zastupiteľstva. Zároveň mesto žiadalo katastrálne konanie o vklade vecného bremena zastaviť. Odporca na základe toho vydal vyššie citované rozhodnutie, ktoré je predmetom súdneho preskúmavania. Zásady hospodárenia s majetkom Mesta B. Š. boli chválené uznesením MsZ č. 109/2004 zo dňa 28.10.2004. Podľa čl. 6 zásad Mesto B. Š. môže veci, ktoré dočasne nepotrebuje na plnenie svojich úloh (neupotrebitelný a prebytočný majetok) prenechať zmluvou, ktorá musí mať písomnú formu, iným právnickým alebo fyzickým osobám. Zmluva musí obsahovať účel nájmu, spôsob užívania, čas užívania, výšku odplaty za užívanie. Rozhodnúť o uzatváraní týchto zmlúv patrí do rozhodovacej právomoci primátora pri nehnuteľných veciach, ak ide o prenájom do 300 000 Sk, mestskému zastupiteľstvu pri nehnuteľnostiach, ak ide o prenájom nad 300 000 Sk. Podľa čl. 10 zásad vecné bremená vyplývajúce zo zákona a v rámci správneho konania sa zriadia rozhodnutím primátora mesta zmluvou.

Podľa § 8 ods. 1, 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce.

Podľa ods. 4 citovaného paragrafu majetok obce a nakladanie s ním upravuje osobitný zákon (zákon č. 138/1991 Zb.).

Podľa § 11 ods. 4 písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu, ktorý užíva, schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a kontrolovať hospodárenie s ním.

Podľa § 13 ods. 4 písm. d) citovaného zákona starosta rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom obce vyhradené obecnému zastupiteľstvu.

Podľa § 7 ods. 1, 2 zákona č. 138/1991 Zb. orgány obce a organizácie sú povinné hospodáriť s majetkom obce a majetkom v štátnom vlastníctve, ktorý bol obci zverený, v prospech rozvoja obce a jej občanov a ochrany a tvorby životného prostredia. Orgány obce a organizácie sú povinné majetok obce zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať.

Podľa § 9 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. c) citovaného zákona zásady hospodárenia s majetkom obce, ktoré určí obecné zastupiteľstvo, upravia najmä postup prenechávania majetku do užívania. Schváleniu obecným zastupiteľstvom podlieha vždy nakladanie s majetkovými právami v určenej hodnote.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s právnym názorom odporcu a krajského súdu v tom, že v súlade s § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. pre vyslovenie nepotrebnosti približne 17ha pozemku vo vlastníctve mesta, pre účely mesta, a následné zaťaženie takéhoto majetku vecným bremenom je nepochybne nakladanie s majetkovými právami mesta. Vzhľadom na rozsah takéhoto nakladania (nielen čo do množstva a hodnoty nakladaného majetku ale aj tým, že predmetnou zmluvou o zriadení vecného bremena sa vlastník absolútne zbavuje dispozície s pozemkami) s majetkom mesta je potrebné, aby takýto úkon bol schválený obecným zastupiteľstvom ako vrcholným kolektívnym orgánom miestnej samosprávy, ktorý rozhoduje o základných otázkach života obce.

Aj odvolaciemu súdu sa javí, že predmetnou zmluvou o zriadení vecného bremena vzhľadom na jej obsah, sa mala nahradiť zmluva o prevode vlastníctva k predmetným pozemkom, prípadne zmluva o prenechaní majetku mesta do užívania v prospech navrhovateľa, pretože v oboch prípadoch o zmluve má rozhodovať mestské zastupiteľstvo v zmysle zásad hospodárenia s majetkom mesta. Odvolací súd tiež upozorňuje na to, že čl. 10 uvedených zásad o zriaďovaní vecných bremien je neurčitý a nezrozumiteľný. Vecné bremená vznikajúce zo zákona vznikajú ex lege a rámci správneho konania rozhodnutím príslušného správneho orgánu. V oboch prípadoch ingerencia primátora mesta je nadbytočná. Tieto vecné bremená sa nezriaďujú zmluvne, a preto pokiaľ pri uzavretí predmetnej zmluvy o zriadení vecného bremena sa odvoláva na citovaný čl. 10 zásad a z neho sa odvádza kompetencia primátora mesta, na oprávnenie uzavrieť zmluvu týkajúcu sa nakladania s majetkovými právami mesta, je to odvodenie kompetencií, ktoré nie sú v súlade so zákonom a ani so zásadami s hospodárením majetku mesta.

Je možné konštatovať, že v danom prípade zmluva uzavretá primátorom mesta bez schválenia mestského zastupiteľstva nebola uzavretá v súlade s platnými predpismi.

Pokiaľ odporca návrh na povolenie vkladu zmluvy o zriadení vecného bremena z vyššie uvedených dôvodov zamietol, rozhodol zákonne. Krajský súd preto keď potvrdil takéto rozhodnutie rozhodol vecne správne.

Najvyšší súd ako súd odvolací preto napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil (§ 219 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že podľa § 374 ods. 1 zákon č. 99/1963 Zb. v platnom znení, podľa § 92 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch, podľa § 561 ods. 1 Tr. zák. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky s účinnosťou od 01.01.2006 vydalo vyhlášku č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy.

Podľa § 58 ods. 1 a 3 uvedenej vyhlášky písomné vyhotovenie rozsudku sa píše pomocou výpočtovej techniky použitím šablóny s predtlačou štátneho znaku Slovenskej republiky a textu "Rozsudok", "v mene Slovenskej republiky". Prvý výtlačok rozsudku sa považuje za prvopis rozsudku, ostatné výtlačky sa považujú za rovnopisy rozsudku. Prvý výtlačok rozsudku sa označí na prvej strane slovom "prvopis"; na tento účel možno použiť aj pečiatku s týmto označením. Rovnopisy rozsudku sa vyhotovujú v takom počte, aby mohli byť doručené všetkým osobám, ktorým sa podľa predpisov o konaní pred súdom doručujú. Ďalej sa vyhotoví aj potrebný počet rovnopisov na účely konania o opravných prostriedkoch, a ak tak ustanovuje táto vyhláška, vyhotoví sa potrebný počet rovnopisov aj na účely úschovy súdneho spisu. Podľa § 61 ods. 1 a 2 uvedenej vyhlášky, ak predpisy o konaní pred súdmi neustanovujú inak, prvopis rozhodnutia súdu vlastnoručne podpisuje predseda senátu, samosudca alebo súdny úradník, ktorý rozhodnutie vydal. Ak podľa predpisov o konaní pred súdmi podpisuje prvopis iný člen senátu alebo iný poverený sudca, uvedie sa pred podpisom zastupujúceho skratka "v zast.", prípadne "v z.". V rovnopise rozhodnutia súdu sa na konci po pravej strane pripojí meno, priezvisko a funkcia toho, kto podľa odseku 1 podpísal prvopis, spravidla vyznačený použitím výpočtovej techniky; ak má akademický titul alebo vedeckú hodnosť, pripojí sa aj toto označenie. Na konci po ľavej strane sa pripojí doložka "Za správnosť vyhotovenia:" spolu s menom a priezviskom asistenta, spravidla vyznačená použitím výpočtovej techniky. Doložku podpíše vlastnoručne asistent, ktorý rovnopis vyhotovil.

Prvopis napadnutého rozsudku ako aj rovnopisy rozsudku boli podpísané v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami, preto námietky navrhovateľa v tomto smere neboli opodstatnené.

O náhrade trov odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v súlade s §§ 246c, 224 ods. 1 a 142 ods. 1 O.s.p. s použitím § 151 ods. 1 a 2 O.s.p.

Podľa ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná, a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Odporcovia v odvolacom konaní pred súdom mali plný procesný úspech. Náhradu trov právneho zastúpenia však v súlade s vyššie uvedeným zákonným ustanovením nevyčíslili, náhrada iných trov odvolacieho konania pre odporcov zo spisu nevyplýva, preto odvolací súd procesne úspešným odporcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Navrhovateľ v odvolacom konaní procesný úspech nemal, preto mu súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 16. júna 2008

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová